

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny” és „Felső Torontái”
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: Csütörtökön és Vasárnap.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Márczius 15.

Mi nekünk márczius 15, hogy nemzeti ünnepé emeljük?

Választott, magasztos mondhatni isteni nap; a magyar nemzet ujjászületésének, ujjáébredésének napja! A nagy és szép eszmék a magyar nemzet kívánsága e napon nyilvánultak a leghangosabban, a leghatározottabban, e napon lett kihirdetve a magyar nemzet programja: *szabadság, egyenlőség, testvériség.*

Márczius 15! Költők által megénekelt, a történelem által megörökített nap! A melyen fellángolt a nemzeti önérzet, reményre dobogott a szív, tette lelkesült a béklyókba szorított öntudat.

Szabadság, Egyenlőség, Testvériség, e dicső hármas eszme, milliók boldogságának eme föltétele hevitette a kebleket, e három ige fakasztotta a honszerelmet, a hazafiúi erény csodaszép virágait . . . Ezen virágok örökké pompáznak, időtlen időkig nyílnak, a végtelenségig illatoznak . . .

Az idők árja elzúg fejünk fölött, nemzedékek hanyatlanak az enyészetbe, új nemzedékek támadnak nyomukban; új irányok, más áramlatok, az előbbiektől elütő törekvések törnek utat, ejtik hatalmukba az akaratot. — A lelkesedés tüze kialvófélben, az önzetlenség végperceit éli, a hazaszeretet merő agyrém, üres szólamód, mely a nemzet szokincseiben holt tőke gyanánt kever.

Hol a forrás, mely a kietlen érzelmek szomorú sivatagában üdítő italt, életre ébresztő nedvet buzogtatna a lelkekbe?

Hol a vezéresillag, mely beragyogná a sötét pályát?

A jelen sivár, a jövő sejtelmes homályba burkolt.

Tekintszen szemünk a múltba, révedjen tekintetünk az elvihartzott időkre és akkor vigaszt nyerünk a jelen fájdalomira, bizodalmat a jövőndőségre.

Avagy a kétségbeesés örvényébe, az önmegtagadás forgatagába zuhanhat-e a nemzet, mely úgy tudott hevülni a szabaságért, annyira lelkesülni az egyenlőségért, oly igazán rajongani a testvériségért?!

Megvonhatja-e a szeretetét a gyermek szülőjétől, az anya méhe gyümölcsétől?!

Márczius 15-ike az esztendő napjai közül magasan kiemelkedik a magyar honfi előtt, magasztos jelentőségét beszélje el az apa gyermekének, az aggastyán unokájának, állítsa a fogékony gyermeki szív elé mintaképül ama kor hőseit, eszményül azon idők bajnokait

Mai nemzeti létünk az ő művük, fajunk életét az ő harcaink mentették meg a megsemmisüléstől.

Legyen emléküik áldott, fakadjon üdv a róluk való megemlékezésből!

Kérdezem azonban, vajjon méltók vagyunk-e valóban ez isteni nap megünneplésére?

Nem lettünk-e hálátlanok e nap magasztos eszméihez?

Vajjon haladunk-e az állami függetlenség útján, avagy visszaestünk e téren?

Látjuk-e az egyénben a haza iránti önzetlen áldozatkésztséget, mely a magyart 1848-ban annyira jellemezte?

Mindezekre nem felelek.

De ne essünk kétségbe a jelen miatt! Valamint az eső és a harmat lehull az égből, de oda vissza nem száll, csak ha elvégezte rendeltetését, ha megtermékenyítette a termő földet, úgy a szabadság, egyenlőség, testvériség mennyei áldása, mely számunkra márczius 15-én hullott le, találjon most is termékeny talajra minden magyar kebelben, fakassza azokban a boldogság csiráit: az összetartást, szeretetet és lelki nagyságot, hogy minden fia a hazának szive egész teljességével, vérének minden lüktetésével a haza javára munkálkodjon! Igyekezzünk a mult korszak lelkületét megközelíteni, viseltessünk bizalommal a jövő iránt. Törekedjünk, hogy méltók legyünk e nagy nap megünnepléséhez, mert csak így bizonyíthatja be a nemzet önmaga iránti szeretetét, mert, csak így valósul meg óhajunk: *„a szabad, erős, boldog Magyarország.”*

Hirdesse hát a mai nap dicsőségét millió és millió ajka e nemzetnek s legyen a nemzet örök törekvése méltónak lenni a naphoz s különösen e nap legnagyobb hőiséhez, *Ksosuth Lajoshoz*, ki a nemzet *Megváltója* volt!

Mult és jelen

Nemes, dicső szokás megünnepelni évfordulóját azoknak a magasztos eszméknek, mozgató erőknek, melyek a magyar nemzet népjogának kivására vezettek. Szerte széjjel e szent földön — melyet annyi vér áztatott s melyet mégis oly hősiessé tudtak megvédelmezni elődeink, — ünneplik e napot.

Évről-évre felelevenítik, megörökítik e nap nevezetes mozzanatait, felújítják keblükben az emberek ama kor minden fázisát, reményeit, rémeit, viadalait, viadalait, örömeit keserveit, mély megilletődéssel béleképzelve magukat az elmúlt, zivatáros időkbe.

Dicsőítik, istenítik a hősokeket, a bajnokokat, kik e maroknyi nemzet jogait védelmezték, szomorú s mindazáltal felemelő, a jövőre mindig bátorító harszban hullottak el.

Egy könnyesebb tódul az embernek szemébe, midőn a hősök hőségét, a bajnokok bajnokát, a mátyrók mátyrját, Kossuth Lajost emlegetik. Érte rajongnak, érte lelkesednek és méltán, mert ő márczius 15-ike legkimagaslóbb alakja, a magyar szabadságnak, függetlenségnek és önállóságnak örökké világitó fátylaja, tündöklő eszményképe!

Mintha most is látnók piros arcát, lángész sugaraiban ragyogó kék szemét, mintha most is hallanók szavának zsendő muzsikáját, szónoklatának tárogató harsogását! . . .

Márczius 15! Te mindent bearatnyozó csillag! Léted világít, mint a nap, de szemünk bele nem tekinthet! Bevilágítod fényes sugaraiddal e föld sötét-ségét. Életre fakaszod a bimbókat, láng-ra gyújtod a szíveket, röpködésre az elméket! Bátorítod, erőt adsz a lankadozóknak, lesujtod, porrá morzsolod az ellened vétkezőket!

Mennyi remény, mennyi vigasz, mily roppant boldogító öröm fűződik

nevedhez és mennyi kin és fájdalom, szívet-lelket megrázó esemény lakozik benned! Az emberi szabadság, jog, törvény, egyenlőség testvériség méltó kifejezője vagy! Neked köszönhetjük, hogy vagyunk s leszünk.

A mit a magyar évszázadokon keresztül érzett, óhajtott, akart, de nem remélt, e napon öltött magára testet. Nemzeti felvirágozásunk alaptőkéje.

A gondolat szárnyas teste a sajtó a rabbillincseket leoldozva magáról, utat tört s egymásután lövette golyóit a zsarnokok közzé.

Legyen béke, szabadság, egyetértés! Ezzel kezdődött az örökké emlékezetes 12 pont, ez volt a szabadsajtó első fényugara. Micsoda eszmék! Soha e kerék világon ily eszmék nem hangzottak s nem is fognak elhangzani.

S ki volt az a fiatalember, kit a nép oly odaadással, szeretettel, lelkesedéssel vett körül, ki volt az, ki a nemzet fülébe dalolta, harsogta a szabadsajtó legelső szüleményét: „Talpra magyar“ t?

A természet legillatosabb virága, a nemzet első s világhírű költője, a szabadság mátyrja... a kis körösi mészáros fia „Petőfi Sándor.“

Márczius 15! Te szülted a szabadságharag két legnagyobb mátyrját, Kossuthot és Petőfit. Kossuth és Petőfi ti ikertestvérek valatok! Te voltál, ki oly ellenállhatatlanul lelkesítettél, te pedig, ki oly szívhez szólóan daloltál!

Óltárt e két mátyrnak! Old le saruidat magyar nép, ha e napon e szent földön jársz, mert ez ünnep nem hiú csillogás, hanem igaz istentisztelet. Borulj le magyar ez oltár előtt, melynek neve: szabadság!

Igen — ez volna a helyes út, a helyes irány. De 48-óta sokat változott a világ. Az önzetlenség, a haza iránti áldozatkészség ma már letűnő félben van. Nem látjuk a hazafit, az ifjuban

az ifjút, ki szíve egész melegével, esze teljes erejével a haza javára szolgálna. Mindenütt az önzés, az egoizmus fészkelte be magát megfertőzve még az igazak lelkiületét is. Idealizmusról szó sincs, vagy ha van, ott előtérbe nyomul az agyi érdek, a materializmus. A mit az ifjuság ma cselekszik, az mind csak száraz fellobbanás, csupa hiúság, stréberkedés! Mily változása ez az időknek. Még csak 52 esztendő mult el 48 márczius 15-étől s már is megfélekedünk kötelességünkről: hűek maradni elődeinkhez.

Mindenütt a fényűzés, mennél gyorsabban növekvő vagyon, a könnyebb megélhetés a főcél. Fájó érzet fogja el keblünket. . . Nem szabad megfélekednünk a legfelségesebb eszmények szolgálatáról, mert jövőnk el van veszve. E maroknyi nemzetnek nem a materializmus, hanem igenis az idealizmus nyújthat lüktető erőt.

Nem szabad felednünk azokat az áldozatokat, melyeket apáink érettségük, az utódokért tettek, nem szabad burkot vetnünk az eszmékre, melyek napról napra fényesebben világítanak, hadd lássa, hadd hallja, hadd olvassa férfi, nő, gyermek egyaránt. Ezekből merítsünk erőt, kitartást a jövőre. Mert ha ezeket a magasztos eszményeket elfelejtjük, akkor bekövetkezhetik, a mit a költő szorongó szívvel s iszonyú látomásban jóslt:

„Elszórnak majd az éjszaki vad
[szelek

S idegen nép tombol hamvaitok
[felett.“

(Arany,)

Gerő Ernő.

TÁRCA.

A legionárius.

Irtó Rákosi Viktor.

Metsző, hideg szél fujt. A bécsi diákok halálfejes légiója masírozott a sikon. A kalendárium már márczius végét mutatta, de aki nem ért rá könyvekben utána nézni, az megesküdött volna rá, hogy csak februáriusban járunk.

A mi embereink pedig ugyancsak nem értek rá a néptári viszonyoknak utána nézni. Már október óta csatárol-csatára járnak.

A velő is mefagyott csontjaikban, a mint a messze terjedő jász sikszágon lassan bandukoltak.

Hatszáz intelligens, uri ifju ez, a ki mind könyvet dobott el, hogy fegyvert ragadhasson. Metternich megbuktatói, a kik dacoltak Windischgrätzszel és egy év alatt két forradalmat csináltak Bécs városában.

Mikor aztán a hatalom leigázta a császárvárost, szétnéztek, hogy merre lódog még a szabadság zászlaja. És csak patostul megindultak Magyarországra felé.

Az érkező diákok légiókká szervezkedtek s bőven omlott a vérük úgy Erdély, mint Magyarországra csatárait.

Volt köztük herceg, gróf, báró, kik kényelmes kastélyokat hagytak otthon, Ausztriában, hogy elmenjenek idegen nemzet szabadságáért meghalni. S nem egy ősrégi német család ivadéka porlad

jeltelen sirban. valahol az alföldön, vagy Erdély havasai közt.

A ki Luszonhárom éves volt köztük annak már joga volt fiainak szólítani a legiót. A legfiatalabbakat azonban rendszeren öregeknek hívták.

Testvérek voltak ők mind, életre-halálra hűséget esküdve egymásnak. Mindegyik kész volt bármely perczben is életét föláldozni bajtársaiért.

A gyávaságnak azonban még a látogatást is szigorúan büntették. Ebben a tekintetben ezek a vidám fiúk nem értették a tréfát.

Ezen a csikorgó márcziusi napon 1849-ben Jászberény felé haladt a halálfejes légió. Ötödik napja, hogy szabad ég alatt táboroztak s a legdalosabb gyerek ajakán is mefagyott a nóta.

A tisztjeik sorba-sorba járták őket. — Mi történt veletek, fiám, hisz oly szomorúan baktatok, mintha akasztani vinnének!

— Nagyon fáznak.
— Csipős ez a magyar szél.
— Paprika van itt még a levegőben is.

— Ej, ne legyetek anyámasszony katonái. Külömb dolgokat is kiállottunk mi Bécsben.

A gyerekek felsőhajtottak.

— Az igaz, csak hogy az egyik harsz és a másik harsz közt elmentünk a torlaszról a kávába sörözni, meg billiárdozni. Nagy sóhajtozások hallatszottak a sorokból a sör, a kávéház, a billiárd halatára.

— Nagyon elpuhitott benneteket az

a két heti debreczeni tartózkodás. „Mi bajod Hammer?

A kérdés egy vékony dongáju, alig tizenhat éves tacsóhoz volt intézve, a ki sápadtan, fogvaczogva lépegedett s épen átadta a puskáját a szomszédjának.

— Nagyon rosszul vagyok. A hideg ráz, meg a forróság gyötör. Alig állok a lábamon.

— Szedd össze magadat! Ha rád nézek, sohse hiszném, hogy te vagy az, a ki a császár két legszebb gránátosát puskatussal leütötte. Nesze!

És egy debreczeni faragású czifra kulacsot nyújtott neki, melyből a fiu pár korty szilvóriumot ivott.

— Vigyázz! hangzott legelől a kommandó s a trombitajel hirdette, hogy kiki szedje össze magát.

A ávalból Jászberény tornyai me-rültek föl.

Megperdültek a dobok. Majd utána megharsantak a trombiták. Hammer is a vállára vette a puskáját. Mikor aztán a város legelső házaihoz érkeztek, kibontották a halálfejes zászlót és rázendítették a légió dalát:

Wer kommt dort von der Höh'
Es ist der Windischgrätz . . .

A város apraja, nagyja az utcákra sietett s kézzel-közvelel üdvözölték a nagyhírű hősi fiukat. A nagy piacon négyszögbe álltak s vezérük kihirdette, hogy bizonytalan ideig Jászberényben maradnak, azért hát szállásolják el magukat.

Pár percz mulva a vendégszerető

Rosta.

Márczius Idusa.

Satira.

Megint itt vagy? Eljöttél hát megint,
Okozni nékem versírási kint.

Az ember azt hiszi: a mi volt, —
hát v o l t,
S nem jár fel sírjából miként a holt;
Hogy a szalúp s isteni krinolin,
S turnür kinövés nem kísért megint;
Kossuth szakáll, Kossuth szellem —
lejár

Halhatatlan lett a mam-luk párt...
És ime te hivatlan megjelenesz,

Mondván:

„Egy tapodt'se, míg meg nem éne-
kelsz!”

Hja barátom! — tudd meg, hogy
manapság

Meg kell azért fizetni a taksát!
— A kanári, tanul egy dallamot,
Tudja, kap érte drága fűmagot;
— A verklis, ha verkljét kinezza,
Pár krajcár, mi ajtód elébe hozza;
— A rekt'uram, ha zeng búcsóztatót,
Nénémasszonyékat megrikatót:
Egyik markát tartja a „krisztusért”
„Vonitson eb, — a'se teszi — in-
gyér!”

Magas protektor! — itt ám a hatás;
— Szóadás Károly ha dicsőhimnuszt
ereszt,

Gomblikában lóg — az aranykereszt
Szóval: no szép, a magas Olimposz,
De a főkérdés: konyhánkra mit hoz?
Menj hát békén, — ki énekelne
meg,

Mikor baksistól üres a kezéd?

Azt mondd büszkén; „hát a ke-
gyelet?”

No hisz', — nincs abban semmi kö-
szönet!

Olyan biz'e mint a kopott atilla,
— Szabó kézben frakk lett — ki-
fordítva...

Megünneplünk s tán még tósz is
akad,

Hogynel ha van bor s a mámorragad.
Vigan vagyunk, patakzik a jó bor,

lakosság szétszította a diákokat s bol-
dogtalan volt, a kinek nem jutott.

Hammer egy becsületes fűszereshez
jutott A mint a fűtött szobába ért, leros-
kadt a kanapéra s elaludt. Nem merték
se fölkelteni, se levetkőztetni. Lábujjhe-
gyen jártak körülötte s a legjobb falatokat
eltették neki az ebédéről.

Négy óraker fölbredt, vagyis ma-
gához tért. Akkor kényelembe helyezke-
dett, evett valamit és vizet ivott sokat.
Aztán megmosakodott, megvarrta az egyen-
ruha foszlásait, kipucolta a fegyverét,
vállára vetette s kiállt a kapuba. Az őrség
érte jött és elvitte zászlóváltára.

Nyolc óraker jött haza. Szemei na-
gyok és fényesek voltak a láz tüzétől.
Tántorgott.

— Víz, vizet adjanak! — suttagá.

— Feküdjék le, katona ur! biztatta
a házigazda.

— Nem lehet, mert valószínű, hogy
az éjjel tovább megyünk.

— De akkor én föl fogom kelteni.

— Nem lehet, nem lehet, — mor-
mogta a fiu.

Vacsora alatt azonban elájult. Akkor
a fűszerkereskedő ágyba fektette és orvost
hívatott.

Az orvos azt mondta, hogy valószí-
nűleg tifusz lesz belőle.

Ejjelre hóihar kerekedett. Mikor
legjobban rázta és csapkodta az ablakokat,
megperdültek a dobok. A légióknak riadót
verték.

Fegyvercsörgés, futó lépések zaja
hallatszott az éjszakában. Egy félóra alatt
a légió sorakozott s Nagy-Káta féle indult
az alakatlan sötétségben.

Hisz' ilyen nálunk egy egy jó —
disznótor!

De a szellem, mely szóra lángmagot
E robadt földbe, s az meg gyűlladoit,
Hamvába fojtva mindazt, a mi ó,
S lelket kapott rabszolga milliő;
Melynek lehére a bilincs lehűll;
Az a szel'em nincs itt, nincs itt sehol.
Mert a legelső felviradtad óta,
Fordult a világ, s nincs mári dióta.

Csak repülj tova észrevétlenül,
„A gyáva kor — valóban — völgy-
ben ül,”

Miként a félszemű lantos dalolta,
S bár sok vihar lezajlott már azóta,
De a maró gúny, mi benne rejlik,
Önző korunkra is nagyon rá illik.
Mert mit nem beszélsz ki, de titkon
követsz,

Gondolkozásod, moráloed im ez:
Ha rendbe' szénád mi gondod másra;
Ki éni nem tud, hát-hulljon rakásra;
Arra vigyázz, gyomrod hogy jól
emésszen,

Ha ez precíz, úgy boldog vagy egé-
szen;

Terített asztal, jó bor, jó ebéd,
Ma ez a motto! — De tán elég.

— Oda térek, honnan kiindultam,
Ünneplünk némán, kiábrándultan.
Im itt a nagy nap, de szívünk ere
Gyorsabban nem dobog — nincs
már heve,

Egy emberöltő megtanított arra,
Tevő szerep nem vár már a ma-
gyarra.

Azért ne bolygassuk az álmok honát,
Aludjunk tovább is... Jó éjszakát!

De mégse! — Hátha csak alszik
Az oroszlan, — igaz, hogy álma
mély —

De ha a vészir szívébe nyilallik,
Hogy előtte, körötte veszély:
Megrázza sörényét, csatára kikel
Éjszak farkasi zöreivel...

— Előre nemzetem! Itt az alkalom!
S ha a trombita győzelemre harsan,
Akkor, majd akkor ódat zeng dalom
De addig — csak dobjuk sutba a
lyrát,

S mit érdemelsz, vágjunk közéd
szatirát!

Albert János.

A fűszeres bement Hammerhez. Nyi-
tott szájjal aludt, rövid szaggatott léleg-
zetet vett, szeme be volt esve, arca kipi-
rultva.

— És én fölkeltem, hogy ennek a
hóviharnak neki menjen? Nem, hisz ez
biztos halál. Hadd aludjék szegény.

És a jó ember maga is visszafeküdt.
Hammer másnap délutánig aludt.
Akkor behívta a házigazdáját.

— Mi ujság? Mi történt velem?

— Ön tegnap este elájult és ágyba
fektetjen.

És a légió?

— Az éjjel elvonult. Az mondják,
ma ütközet van valahol.

— Szen Isten! Mi tett velem? El-
maradtam az ütközetből! El vagyok veszve.
Sohse mosom le magamról a gyávaság vád-
ját. Szőkevénynek hisznek.

A fűszeres próbálta vigasztalni. A
szegény gyerek csak rázta a fejét s ezt
hajtogatta:

— Nem ősméri a légiót, nem ősméri
a légiót. Az én becsületemnek vége!

Egy óra múlva agyonlőtte magát a
puskájával. Az asztalon azonban találtak
egy levelet, mely Dél-Tirolban lakó édes-
anyjához volt intézve.

S a hideg hófűrtetegből a gyászliir
mint egy fekete madár kiröppent, hogy
lecsapjon a szegény anyára, a ki a nap-
sugaras, meleg vid'kről annyiszor fordult
éjszak felé, hol a fehér fejű hegyóriások
állanak... onnan várt kedves híreket
egyetlen fiáról.

Márczius 15. Nagy-Kikindán.

Városunk hazafias polgársága min-
denfelé nagy előkészületeket tett, hogy
a szabadság felvirradtát jelző nagy napot
méltó módon megünnepelje.

A lelkesedés társadalmunk külön-
elő rétegeit egy táborba vont a napon,
hogy legalább az év egy napján példá-
val is bizonyítsák, a legtöbbször üres
hangú, frázisból álló demokratizmust.

Az iskolák is kivesszik a maguk
részit a kegyeletes ünnepélyből s a hi-
vatalos rendeletek daczára is e napot
sem mulasztják el, hogy az ifjuság szí-
véhez ne szóljanak s tápot ne adjanak
a fogékony gyermeki lélekben a haza-
szeretet szent tüzének.

Az előkészületekről és az ünnepély
programjáról a következő tudósítást
adjuk:

A kaszinó és polgári dalárda.

A kaszinó az idén a polgári dalárda
tagjainak részvételével ünnepli meg már-
czius 15-ét. Az ünnepély a kaszinó
nagytermében bankettel egybekötve fog
lefolyni, a melyre a kaszinó tagjai és
a polgárság tömegesen bejelentette rész-
vételét. Az ünnepély műsora a következő:

„Hymnus.” Éneklí a Polgári Dal-
egyesület.

Ünnepi beszéd. Magyar nyelven tartja
Mayer Ker. János.

Ünnepi beszéd. Német nyelven tartja
Sziller Károly.

„Nemzeti Zászló.” Éneklí a Polgári
Dalegyesület.

„Márczius idusán.” Szaválja Balogh
István.

„Talpra Magyar.” Petőfi Sandortól.
Szaválja Ágh Károly.

„Talpra Magyar szövege.” Petőfi
Sandortól. Éneklí a Polgári Dalegyesület.

„Magyarország nem volt, hanem lesz.”
Alkalmi beszéd tartja Balázs Jenő.

„Szózat.” Éneklí a Polgári Dalegye-
sület.

Az állami főgymnásium.

Az állami főgymnásium és állami
polg. leányiskola ez évben úgy állapí-
totta meg a szabadságharoz évforduló-
jának megünneplését, hogy márczius
15-ikét a gymnásium ifjusága, a hivatalos
április 11-ét a polgári leányiskola nö-
vendékei ünneplik meg, de mindkét
ünnepeyen a tanári testület és az ifju-
ság kölcsönösen részt vesz.

A márczius 15-iki ünnepély rész-
letes programja a következő:

Reggel 9 óraker a rom. kath.
templomban ünnepi nagy mise. Mise
után az ifjuság a tornacsarnokban gyűl
össze. Az ünnepély műsora:

1.) „Hymnus”, éneklí az ifj. énekkar;

2.) „A magyar ifjusághoz” Bartók
Lajostól, szaválja Grossman Ernő V.
oszt. tan;

3.) „Rákoczy kesergője” kurucz nóta,
éneklí az ifj. énekkar;

4.) „Márcz. 15-én” Ábrányi Kornél-
tól, szaválja Brummer Pál VI. oszt. tan;

5.) „Kossuth nóta” czimb lmon elő
adja Kreszméry Károly IV. oszt. tan;

6.) „Arva vagyok” Zimaitól, éneklí az
ifj. énekkar;

7.) „Magyar népdalok”, előadja az
ifj. zenekar;

8.) „Alkalmi beszéd”, mondja Szabó
Kázmér r. tanár;

9.) „Az ima”, éneklí az ifj. énekkar;

10.) „Nemzeti dal” Petőfi Sandortól,
szaválja Bugyi Gyula VI. oszt. tan;

11.) „Magyar nóták”, előadja az ifj.
zenekar;

12.) „Járjatok be minden . . .“ éneki az ifj. énekkar;

13.) „Szabadság napja“, Kozma Andortól, szavalja Varró Endre VI. oszt. tan.;

14.) „Honvéd induló“ Rosenzveig Vilmostól, előadja az ifj. zenekar.

Az iparos tanonc és kereskedelmi iskolában már a hét első napjaiban azon sorrendben, amint az osztályok megjelentek — ismertették a nagy nap jelentőségét.

Ünnepelnek az összes helybeli népiskolákban, hol ünnepi beszéd kíséretében ismertetik az 52 év előtt lefolyt eseményeket, hazaszeretetre buzdítva a nevelésükre bizott gyermekserget. Az ünnepélyek 1,9 órákor veszik kezdetüket az elemi iskolákban.

HIREK.

Olvasóinkhoz.

Osztatlan tetszéssel és elismeréssel találkozott lapunk azon újítása és kezdeményezése, hogy tárczarovatunk novelláit, ezentúl a legnevesebb és legkiválóbb fővárosi írakkal iratjuk. Oly tárcái ezek Sipulusznak, Mikszáthnak Papp Dánielnak, Benedeknek sat. *a melyek eddig sehol meg nem jelentek, s első közlői mi vagyunk.* Szívesen hoztuk meg azonban e tetemes anyagi áldozatot is lapunk érdekében, mert az a cél lebeg szemünk előtt, hogy egy, a maga nemében tökéletes, tehát: *aktuális, jól értesült, változatos és érdekes* tartalmú lapot adjunk a közönség kezébe.

Ezt a célt kívánjuk szolgálni azzal is, hogy megkezdjük Rangalé Risos Sándor érdekfeszítő regényének közlését, melynek e fordító a mű főhőse után Serlendis ezimet adta. Rangabé igazi dísz az újabb görög irodalomnak, s művei minden európai nyelvre le vannak fordítva. A regényt lapunk egyik munkatársa fordította le számunkra, a mely később könyv alakban is meg fog jelenni egyik fővárosi kiváló regénytárban.

Sajtóper. A Grosskikindaer-Zeitung notórius szerkesztőjét Korn Arthurt a bíróság sajtó útján elkövetett rágalmazás és becsületsértésért vád alá helyezte és a tárgyalás e hó 22-én d. e. 9 órákor fog a helybeli törvényszék előtt megtartani. Sokkal ismeretesebb közönségünk előtt az eset, semhogy részletesebben felelevenítenünk kellene. Az érdekesnek ígérkező tárgyalásra előzetesen is felhívjuk a figyelmet. A magánvádlók részéről Dús Sándor és dr. Kiss Károly ügyvédek fogják a vádat képviselni.

A zombolyai szenzáció. A Korek Ernő öngyilkosságáról és a zombolyai adóhivatali sikasztásról a torontali lapok némely része és a székesfővárosiak kivétel nélkül a legnagyobb tájékoztatanságra valló híreket közölnék. Az özvegy és az adóhivatali ellenőr között levő szerelmi viszony, Korek megmérgeztetése, a legképtelenebb kombináció

a melyek a mindenáron való sensatio hajhászatra vezethetők vissza, ha ugyan nem azt célozzák, hogy a közvéleményt és a vizsgálatot félre vezessék.

Szontagh Húgó nagyikindai vizsgálóbíró a legközelebb mult szombaton kezdte meg a vizsgálatot, melynek első aktusa Korek hullájának exhumálása volt. A Budapestre küldött belek vegyészeti megvizsgálása folyamatban van és még belekerül 8—10 napba, mire a vegyészeti vizsgálat eredménye ismeretes lesz. A dolog természete hozza magával, hogy a vizsgálat eddigi stádiumáról pozitív közleményeket hozni nem lehet, de annyit, anélkül hogy az eredmény tekintetében bármit is kockáztatnánk, vagy meghiusíthatnánk —, már most is közölhetünk, hogy a zombolyai adóárnok *öngyilkossága* minden kétségen felül áll. Az a kérdés, hogy több évekre visszamenő sikasztásról van-e szó, vagy pedig az elsikkasztott összeg nagy része egyszerre vétetett-e ki a pénztárból, úgy látszik alig lesz megállapítható. Az eddigi vizsgálatból úgy látszik csak arra következtetésre lehet jutni, hogy éveken át üzött sikasztásról lehet szó. A vizsgálat természetesen Schwarcz Kálmán adóhivatali ellenőr ellen is folyik, de bűnrészességére még addig bizonyíték fel nem merült. Az ellenőrt a köztudat is ártatlannak tartja. A bűntügyi zárlat ugy az adóárnok mint az ellenőr vagyonára fogatosított. A vizsgálat alatt újabb házkutatások tartottak, de sem nagyobb mennyiségű pénznek, sem pedig a pénztárnoknál levő pénztári kulcsnak nyomára akadni újabban sem sikerült. Az öngyilkos pénztáros az öngyilkosságot megelőző napon esti hét óráig Nagyikindán tartózkodott, hol többekkel beszélt is. Nagyikindán igen jól érezte magát, haza menvén Zombolyára mindenki egészen jó kedélyhangulatban találta. Semmi jel nem mutatott arra, hogy az öngyilkosság eszméjével foglalkozott volna, csak másnap reggel, amidőn sétájáról lakásába visszatért, lehetett rajta észre venni nagy fokú izgatottságot, de ez is rövid ideig tartott, mert a nagymennyiségű mérge hamarosan végett velett életének.

A nagyikindai közgyámi állás betöltése a folyó hó márczius 22-én tartandó közgyűlésen megy véghez. A pályázat ígén élénk. Nagyikindáról Káda György, Gyurkovits Sándor és Roesner Imre pályáznak, a többiek közvetlenül az alispánhoz nyújtották be kérvényüket, a kik előttünk ismeretlenek. A Roesner Imre megválasztása bizonyos.

Eljegyzés. Szerdahelyi Béla kis-roszi uradalmi vezető ispán Kirchlechner Margit kisasszonyt Vág-Selyéről 1900 márczius hó 12-én eljegyezte.

Márczius 15 Zombolyán. Zombolya és Fejértéplom hazafias közönsége együttes ünnepet ül e napon. Ugyanis e napra tűzték ki a vitéz szabadságharcos, Maderspach Antal emlékére emelt obeliszk ünnepies beszterelését és leleplezését.

Az ünnepély programja a következő:

D. e. 10¹/₂ órákor az összes egyletek, hivatalok, iskolák, a kaszinó, pap-ság nemzeti díszben, zeneszóval kivon-

nálnak a temetőbe. Ott föltiszt. Csicsáky pápai kamarás plébános az emléket fényes segédlettel besztereli. Ezt követi az egyesült dalárdák Szózata; melynek elhangzása után a szoborbizottság elnöke: Viszkidenszky Gusztáv méltatja szép hazafias beszterében a szobor történetét, különös tekintettel Fehértéplomra és a Maderspach családra. Ez után Porsche Vilmos tart ünnepi beszterét magyar nyelven. Ezt követi a lövészegetlet dísz sortúze Az ünnepélyt a Hymnus zárja be. Este a kaszinóban közös banketre gyűl egybe egész Zombolya ünneplő polgársága.

A király köszönete a F. M. K. E.-nek. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület megküldte a királynak az egyesület 1890—1899. évi működéséről szóló évi jelentéseit. A király most miniszterelnökség útján köszönetét fejezte ki az egyesületnek, a melyről Thuróczy Vilmos és kir. kamarás Nyitra vármegye főispánja, az egyesület elnöke; a következő hivatalos átiratot kapta:

Magyar királyi Miniszterelnök.

649.

M. E. I.

Méltóságos Elnök Úr!

Ö császári és apostoli királyi Felsőge folyó évi január hó 30-án kelt legfelsőbb elhatározásával a József főherceg Ö es. és kir. Fensége magas védnöksége alatt álló Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek 1890—1899. évi működéséről szóló jelentését legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott, hogy a nevezett egyesületnek ez alkalomból a legfelsőbb köszönet nyilváníttassék. Miről Méltóságodat mult évi nov. hó 16-án kelt felterjesztése kapcsán örvendtes tudomásul és az egyesülettel való szives közlés végett azzal van szerencsém értesíteni, hogy a szóban forgó jelentés a legmagasabb családi hitbizományi könyvtárban helyezett el. Fogadja Méltóságod kiváló tiszteltetem nyilvánítását.

Budapesten, 1900. évi február hó 26-án.

A miniszterelnök helyett:

Tarkovics, s. k.

államtitkár.

Baba Jovanka. A Délvidéken szerte ismeretes ez a név. Popp Máriát hivta így a nép, a kihez örökségre vágyó orkonok, kikapós menyecskék gyakran fordultak jó tanácsért, ha egy útban álló személy lábától eltevése kívántatott. Legutóbb a Thelné szenzációs bűnpörében szerepelt a vén gonosztevő mint a ki a halált hozó mérget a szep asszony részére elkészítette. A tárgyaláson ő lett az árulója a konokul tagadó Thelnének. A törvényszék előtt mindent bevallott s mérgekeverés miatt 5 évi fegyházra ítélték, de büntetését aligha fogja kitökeni a 95 év terhét hordozó szemévilágát vesztett anyóka. A mióta a fogház lakója, állandóan a fogház kórházában feküdt nagy beteglen s valószínű mikorra e sorok napvilágot látnak a másvilági ítélőszék előtt fog bűneiről számot adni.

Radics Emilian. A vojloviczi zárdafőnököt, Radics Emiliánt, a kongresszusi választmány határozata folytán a verseczi szerb egyházmegye közigazgatási bizottsága állásától elmozdította s a zárda vezetését Stojics Sebő esperes, Popovits Lukács lelkész és dr. Marjányovits Pál egyházközségi alelnökre hivta.

Uj temetkezési vállalat. Egy részeg ember botorkált be egyik koporsó

raktárba, a napokban, a hol a neki szonyorodott ember azonkezde, hogy elakarja temetni a bubánát. A koporsó raktáros végig nézett a részeg emberen, aztán szeliden. jóakaró hangon szólt hozzá: Atyafi megtevesztette az ajtót, a bánatot nem nálunk temetik. Azzal karonfogta az inas és megmutatta neki a piacon a Stampfl Gyuri vendég lójét. Itt, mint mondják el is temette a bubánatot egész a sárgaföldig.

Veszedelemes utazás. A mokri vasúti állomáson, a minap valami Szárcesevics Milankó szabadkai illetőségű egyént tartóztattak le. Szárcesevics a Szeged felől jövő éjjeli 3 orai vonattal érkezett Mokrinba. Miután jegye nem volt kérdőre vonták, amikor elbeszélte, hogy állítólag csak Valkánytól kezdve egy harmadosz ályu kocsi lépcsőjén tette meg a veszedelemes utazást. Az éj leple alatt. Valószínűnek tartják azonban, hogy Szárcesevics Szegedtől kezdve utazott a lépcső fokán.

Szrbadija című helybeli szerb lap ellen a szegedi kir. ügyészség az 1848 évi XVIII. t. cikk 30 §-ának 4 pontjára utköző 4 írásbeli sajtó rendőri kihágás, köteles példányok be nem terjesztése, miatt feljelentést tett. Alig ébredt új életre a „Szrbadija“ úgy látszik a politikával már nagyban foglalkozik, hogy gyakran mulasztja el a köteles példányok beküldését.

A pénzhamisítók fészke. Az egész osztrák magyar monarchia területén, a legtöbb hamis bankót és pedig tíz forintokat, a bácskai és torontáli német ajku lakosság körében lehet találni. Már évek óta történtek elfogatások, azonban a hamisító banda tanyájára rájönni eddig még alig sikerült, — mert, úgy látszik, az Szerbiában van. A bácskai és torontáli svábok nem maguk a hamisítók, hanem inkább a csalók, a kik forgalomba hozzák a hamis pénzt, a melyet tízedrész értékben vesznek meg, azaz tíz darab hamisított tízes bankót kapnak egy jó tíz forintért.

Ezt tudva, néha oly furfangos csalók is akadnak, mint Link német-palánkai lakos, a ki az év elején Mitrovicán egy jómódu parasztembernek ígért több száz forint készpénzért hamis tízeseket akkor is, midőn azok nem voltak birtokában. A paraszt belement és adott Linknek, — ki Palánkán igen jómódu pintermester hírében áll, de nagyon hirtelen, mondhatni rejtelmes módon gazdagodott meg, — háromszáz forint készpénzt. Link fölesalta Budapestre, hová állítólag a hamis tízesekért utaznia kellett. Budapestre megérkezve, a keleti pályaudvar közelében, egy háromemeletes házba vezette a mitrovicai atyafit Link s meghagyta neki, hogy a lépcső alján várja meg. Link azonban valamely hátsó lépcsőn át megszökött s a megcsalt mitrovicai atyafi még ma is várhatná a lépcső alján, ha mást nem eszelt volna ki; följelentette őt tudniük a palánkai esendőrségnél, miután még a vasuton megtudta, hogy Link palánkai ember, elárulta őt néhány ismerőse, a kikkel együtt utaztak s kik folyton Palánkáról s az ottani viszonyokról beszéltek. A személyleírás után figyelmessé lett Linkre a palánkai esendőrség, annál is inkább, mert a farsang alatt, mulat-

ság közben, Béres és Piller palánkai lakosok hamis pénzgyártással vádolták Linket s ez őket feladta s a bíróság becsületsértés és rágalmazásért el is ítélte Bérést és Piller. A mitrovicai ember, a szembesütésnél azonnal ráismert Linkre, kit a esendőrség elfogott s Budapestre kísért föl. Link valamiasai alapján végre remélhetjük, hogy a pénzhamisító banda tüzhelyére akadhat a bíróság. Persze a mitrovicai atyafit is elfogták éppen úgy, mint azt a huszonöt Apatini lakost tavaly ősszel, a kik szintén így jártak egy csalóval, kinek előre pénzt adtak hamis bankókért s az őket Priglevitz Szent-Ivánra rendelte ki a vassutállomáshoz, hogy majd ott adja át a hamis bankókat, azonban e helyett egyszerűen eltűnt. Az hiszik, hogy ezeket is Link csapta be, mit a vallomás fog kideríteni.

Rendelet érkezett a város rendőrkapitányához, melyben a rendőrségnek megha yatik, hogy újvidéki illetőségű Hild Jakab nevű volt lapszerkesztőt, ki jelenleg foglalkozás nélkül kóborol városról városra s hazautaztatás céljából kisebb — nagyobb összeget csal ki utiköltség és rögtöni segély címén — de a kapott pénzből éléskodik, a hazautazás csak ürügy, ezt a Hild Jakabot a rendőrség, ha ide találna vetődni városunkba és kéregetne — tartozik hazatoloncolni.

Orvosság a földzúsora ellen. Nem egyszer hallottuk, hogy a szegényebb paraszt gazdákkal szemben az az uzsorának legveszedelmesebb módját is alkalmazták a lelketlen üzerek. A megszorult paraszt p. o. 200 kor. kölesön fejében egy hold földet enged át ingyen használatra kamatképen mindaddig, míg a pénzt vissza nem fizeti. A dolog vége az, hogy az a hold föld utóvégre is a hitelező kezére vándorol.

A kir. kurianak újonnan megjelent IX. számú döntvénye ez ellen orvosságot tartalmaz. A döntvény ugyanis kimondja, hogy az olyan kötelezvényt, a melyben az adós kamat fejében ingatlana hasznélvezetét engedi át a hitelezőnek, telekkönyvileg egyáltalán bekebelezni nem lehet. Ebben a döntvényben még ennél is több van kimondva. Az tudniük, hogy az ilyen kölesön ügyleteket (a melyek 1848 előtt nagyon divatosak voltak) az 1852. évi ősiségi parancs egyáltalán eltiltotta, azok tehát a bíró előtt semmisék: s azokról semmi jog sem származik. Az az adós tehát, a ki ilyen uzsorába kevertek, ha már uzsoravádat nem akar emelni, a földjét egyszerűen visszaveheti; s ha a hitelező perbe fogja, nem tartozik mással, mint éppen a tőkével. — A bíró még azokat a hasznokat is vissza fogja neki ítélni, a melyeket a hitelező tőle földhasznélvezetben elvitt. Sőt ezeket a hasznokat külön is visszaparhelheti mivel érvénytelen lévén az üzlet, az utána fizetett földhasznélbeli kamatok is visszafizetendők. Szóval csak a tőkét kell visszafizetni. Mindezt jó tudni a községi jegyzőknek, mindenféle papoknak, tanítóknak, földbirtokosoknak stb., kik hivataluk vagy állásuknál fogva a gyálmoltalan köznépet védelmezni tartoznak.

A telefonos-kisasszonyok alkonya. Szegényeket, be sokszor is megkínozza az „ideges“ közönség. Pedig nehéz

szolgáltatukat igaz önfeláldozással végezték. A publikum igényei azonban nagyok, különösen a siető publikumé. Most mindezekhez a nagy bajokhoz komoly veszedelem fenyegeti a telefonos-kisasszonyokat. A sohasem pihenő feltalálók nekik is háborút üzentek es az utolsó telefonos-kisasszonyt, úgy lehet, már nem sokára, mint egy ósdi; elavult intézmény maradványát fogják megcsodálni Párisból vesszük ezt, a kisasszonyokra nézve oly elszörmörítő hírt, hogy ott a telefon központban olyan készüléket próbálnak ki, a mely fölöslegessé teszi a telefon kisasszonyait. A közvetítő készüléket eddig nagyszerűnek találták és ha teljesen beválik, akkor vége van az ideális állapotnak. A készüléket minden beszélgető maga állíthatja be és maga is kapcsolhatja szét.

Adományok a F. M. K. E.-nek. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület újabb a következő adományokat kapta: Bende Imre nyitrai püspök 200 kor., Magyar Takarékpénztárak központi jelzőlogbankja Budapest 10 kor., Nagybánya város takarékpénztára 6 kor., Kun-Szent-Miklós Dabas Szabadszállási takarékpénztár 10 kor., Magyar acélárú gyár részv. társ. Budapest 10 kor., Nagy-Kőrösi községi takarékpénztár 10 kor., Tisza-utlaki takarékpénztár 10 kor., Antalfalvai takarékpénztár részv. társ. 3 kor., Kis-Zombori segélyegylet és hitelszövetkezet 10 kor., Tállyai népbank mint szövetkezet 20 kor., Albert Irsai c-berceli népbank r. t. 10 kor., Szegedi kenderfonó részv. társ. 20 kor., Magyar államvasutak takarékos segély szövetkezete 40 kor., Aradi és csanádi egyesület vasurak 50 kor., Lajos, mizsei takarékpénztár részv. t. 4 kor., Magyar Keramiai-Gyár részv. társ. 40 kor., Szeged Csongrádi takarékpénztár 50 kor., Miskolci takarékpénztár 20 kor., Nyiregyházi takarékpénztár 50 kor., Gyöngyi Ilesz, a Vigszínház tagja 4 kor., Sólymo i Elek, né, a Népszínház tagja 4 kor. 88 fill. Hevesi József, a Magyar Salon fűszerkészítője 4 kor. Összesen: 585 kor. 88 fillér. Az elnökség ez uton is köszönetet mond a nagylelkű adakozóknak.

Iparpartolás. A belügyminiszter a magyar ipar partolása érdekében körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, a mely szerint a kereskedelmi miniszterhez számos panasz érkezett, hogy egyes törvényhatóságok irodai szükségleteiket a hazai cégek mellőzősével külföldi cégeknél rendelik meg. A körrendelet meghagyja a törvényhatóságoknak, hogy a jövőben szükségleteiket hazai cégeknél szerezzék be és ezzel is támogassák a hazai ipart.

Lebunkóztott lovak. Lapunk mult számában említettük, hogy Trifunác Áva helybeli gazda az általános lövizsgálat alkalmával két takonykóros lovat a vizsgálathoz nem vezette elő, nehogy reá jöjjön a hatóság, hogy lovai betegek. A beteg lovakat valami Halbherr nevű kuruzslóval kezelte. Ugyanakkor említést tettünk arról is, hogy a hatósági állatorvos a Trifunác két lovat takonykórosoknak találta és ellene a feljelentést megtette. Hogy mennyire igaza volt Kádár János állatorvosnak, midőn a lovakat veszélyeseknek minősítette, igazolja az, hogy mindkét lovat a hatóság lebunkóztatta, Trifunác Áva ellen pedig a törvényes eljárást megindította.

Tűz. Vasárnap a harmadik negyedikben ismeretlen okokból kigyuladt Atyimov Pája háza és leégett, mielőbb annak megmentéséhez hozzá foghattak volna. A kár meghaladja a 600 koronát. A padlá-

son felhalmozva volt sok élelmiszerek képviselték a legnagyobb értéket. A ház biztosítva volt.

Csöd. Kékési Sámuel a Nemzeti szállodás és neje ellen a helybeli kir. törvényszék a csődöt elrendelte és csőd-tömeggondnokul dr. Hochstrasser János ügyvédet helyettesül pedig dr. Erling Károly ügyvédet nevezte ki.

REGÉNY.

Serlendis

(Folytatás.)

„Hm, hm, értem! Gratulálok kedves Melirytos úr. Ugy látom menyegzőről van szó! Szabad talán tudnom...“

„Oh, Ön azt annak idejében meg fogja tudni.“

„Ah, ah, ergo egy jegyváltás! Annál jobb, annál jobb! Gazdag bizomány! He? Innen erednek a jószágok és paloták. De tudja e Ön, kedves barátom, hogy a bizományra semmiféle kölesön be nem táblázható?“

„Persze, hogy tudom; az a biztosíték, a mit én ajánlok, a hozománytól teljesen független.“

Melirytos közelebb tolta székét a közjegyzőhöz, még egyszer ovatosan körülnézett a szobában, mintha teljesen biztos akart volna benne lenni, hogy keltőjökön kívül senki sincs a szobában és halkan mondá:

„A biztosíték, melyet én ajánlok, a Metaxas úr vagyona, a ki engem egyetemes örökösévé tett. Ugy gondolom, hogy az a legválogatosabb hitelezőt is kielégítheti.“

„Hogyan, mit mond? egyetemes örököse, mondja Ön?“ — kiáltott föl a közjegyző, székéről felugorva, mintha acélrugók dobták volna föl.

Azután innét feltette szemüvegét és úgy hunyorgatott szemeivel, mint a macska, mikor az egy kedvűt játsza.

„Istenemre!“ folytató, „tehát Metaxas Önt tette örökösévé? Szép, szép! De kedves barátom, bizonyos-e felőle? Én nem emlékezem, hogy ily végrendeletet irtam volna.“

„Teljesen igaza van, Serlendis úr; mert ő privát úton rendelkezett.“

„Hm, hm, és mikor történt ez?“

„Ma, egy órával előbb; de csak fölfoghatja, hogy ezt senkinek sem szabad tudni.“

„Magától értetődik; kinek mondja ezt? Az öreg Metaxas végrendelezett. Szent Miklósról, ez igaz lehet! De csak türelem, türelem kedves barátom! Hisz az öregnek még egy unokája is van?“

„Igen, ön unokáját, Györgyöt gondolja!“

„Tehát ez nem örököse?“

„Annak kellett volna lenni,“ felelé Melirytos, — „és higgye meg, én mindent megtettem, hogy az öreg szándéka megmásátására bírjam, de mindhiába. „Ne mond ki többé jelenlétemben nevét,“ mondá hozzám. „Üzd el betegágyam fölül e szomorú felhőt, a mely egész életemet terhessé tette. Ne hass oda, hogy akaratomat megmásátsam; én neked hagyom vagyonomat, hogy az te általad arra az emberre szálljon, kit százszorosan megillet, de

ki azt tölem soha sem fogadná el. A közvetítéssel mellett hagyom annak, ki unokám gazsága folytán teljesen tönkrement, és ki nemes odaadással inkább eltűrte a szegénységet és lealázást, minthogy engem, legközelebbi barátját, bűnöm elárulásával megbántson. Te nem akarsz segítségemre lenni, hogy nyugodtan, megelégedetten haljak meg, hogy legszentebb kötelességemet teljesíthessem? — Beláthatja, hogy ezek után nem vonakodhattam.“

„Istenemre, az ifju Györgyöt tehát —“

„Kitagadta és az öreg ember végrendeletében átokkal sújt, ha unokájának valamikor bármily ürügy alatt is, részt juttatok az örökségből.“

„Kitagadta!“ kiáltá Serlendis göröcsös nevetéssel, fölugorva székéről. „Kitagadta!“ Szép historia. De mindezek dacára ovatatoságot ajánlok Melirytos úr. A dolog könnyen kellemetlenségeket okozhat önnek, mert nyomós okok hiányában az örökös örökségéből kitagadni nem lehet. György a dolgot könnyen a tribunus elé terjesztheti.“

„Szerencsétlenségére nem hiányoznak ezen okok s Metaxas úr ezeket végrendeletében jelezte is. Ezért intézkedett privát úton. Csak megértett?“

„Bizonyára, bizonyára! Én magam is hallottam néhány ifjúsági esztelen ségéről; de nem foghatom meg, hogy az öreg Metaxas, kit mi itt majd mint egy szentet tisztelünk, ezeket hogy büntetheti oly keményen.“

(folyt. következik.)

IRODALOM. SAJTÓ. MŰVÉSZET.

Színészet Nagyikindán.

Mint olvasóink előtt ismeretes, a színügyi bizottság, miután a Krecsáynival megindult alkudozások a miatt, mert ennek minden ideje lefoglalva van — eredményre nem vezettek, *Micselyvel* — a kecskeméti színház igazgatójával — lépett érintkezésbe. Dr. Bogdán Zsivkó polgármester a társulatot közvetlenül megismerni óhajtván, egy önkéntesen alakult társaság kíséretében a napokban átrándult Kecskemétre és megnézte az épen műsoron lévő „Névtelen levelek“ című francia bohózat előadását. A kikindai társaság meg volt elégedve az előadással. A komplikált és képtelen helyzetekben bővelkedő francia bohózat egészen megfelelő előadásban részesült, ami meggyőzte a kikindaiakat arról, hogy a társaság bohózatú és vigjátéki eusembléja jeles erővel rendelkezik. A kecskemétiektől szerzett értesülés szerint pedig a népszínműi és operetttagok vidéken a legjobb erőkből állanak. Micsely társulata május 10-dike körül kezdheti meg Nagyikindán előadását, a mi nézetünk szerint a legalkalmasabb idő Nagyikindán.

Egy gondolat bántengemet. Mind jobban közeledik a nagy nap, mely hazánk történetében olyan páratlan, epohális átalakulást idézett elő, mint semmi más esemény nemzetünk életében. Küszöbön

március idusa s a Kárpátoktól az Adriáig fennen dobog a magyar szív ennek ballatára s öröm fogja el keblünket arra a hirre, hogy ennek a nevezetes dátumnak: a márczius 15-ikének megünneplésére milyen nagymérvű készülődések folynak ezuttal is az ország minden vidékén. És különösen az iskolák azok, a hol nagy buzgalommal munkálkodnak azon, hogy a kiválóan nevezetes napnak emléke minél méltóbb módon nyerjen kifejezést nagyszabású ünnepélyek fényes keretében. Tudjuk, hogy ilyen alkalomhoz milyen fontos szerepet játszanak a hazafias dalok és költemények, a melyek sorából különösen szabadságharczunk mi-thikus alakjának, az aranyzavú dalnok: Petőfi Sándornak lelkesítő versei hangzanak el országszerte buzgó imái gyánánt. Éppen kapóra jön egy érdekes kiadványa a Rózsavölgyi-czégnek, a mely hivatva van arra, hogy a rendezendő ünnepélyek programjában kiváló helyet foglaljon el. Petőfi legszebb, leglendületteljesebb versének: Egy gondolat bántengemet című hazafias költeményének melodramatikus feldolgozását tartalmazza ez a hangjegyfűzet s az a zeneszerző, a ki a gyönyörű szöveg alá zenejét írta: Kapi Gyula valóban rászolgált azon, hogy művészi ténykedéséről a leglelkesebb szuperlatívusokban emlékezzünk meg. Kapi Gyula karakterisztikus, minden ütemében a szöveghez simuló zenét szerzett, Petőfi hatalmas poemájához dallamai, harmoniai meglepően szépek és tartalmasak s a melodráma zenéjét különösen hatássá teszi a Rákóczy induló és Marselleisc tüzetes ritmusának mesteri beleszövése. Ára a hangjegyfűzetnek 1 kor. 50 fillér. Kapható a Corvina- és Polatsek-féle könyvkereskedésekben Temesvárolt.

Szárazon nemesített gyökeres szőlővesszők, Rip. Portalis, kaphatók Nagy-Kikindán. Ugyanitt amerikai vad szőlővesszők és pedig Rip. Portalis és Solonis. Közelebbit a Kiadói-nyomdánál. Telefon szám 15.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, Szeged, M. Nagy-Kikindán.

Hirdetések.

Bélyegdíj minden iktatásnál 60 fl. Nyilvtéri közlemény minden sora 60 fl.

Hirdetési díjak: Egész oldal 40 kor. Kisebb hirdetések ezen egységár arányában számítanak.

Hirdetések fölvetetnek: a fővárosi és külföldi nagyobb hirdetési irodákban, Nagy-Kikindán a kiadóhivatalban.

859—860 szám. tk. 1900.

Póthirdetmény.

A billéi kir. bírótság mint telekvi hatóság közhírré teszi, miszerint az első billéi takarékpénztár végrehajtóknak Müller Leonhardt és Rozina gyertyámosi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 1580 korona

s jár. iránti végrehajtási ügyében 6721/899 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a gyertyámosi 649 szíjtkvben Müller Leonhardt és Rozina tulajdonául felvett 417, 419—491/32 hrzi szám alatt felvett ingatlan 270 korona kikiáltási árban, valamint a gyertyámosi 743 szíjtkvben 417, 419—491/247—257, 417, 419—491/259—260, és 417, 419—491/262/12 hrzi ingatlanból ugyanazokat illető részre 270 korona kikiáltási árban, a gyertyámosi 125 szíjtkvben A I. 233—234, 819, 962, 1092/a, 1096/3 és 1237 hrzi ingatlanból Jobba Györgyöt illető fele rész 10694 korona kikiáltási árban, azonban amennyiben az ingatlan részre 12800 korona beígértetének a C 19 sorsz. alatt Oberkirsch Rozina szül. Volk javára bekebelezett kikötményi zálogjog épségben tartása mellett ellenkező esetben anélkül fog eladatni; — e hatóság hivatalos helyiségébe 1900 évi mártius hó 19 ik napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167 §-a alapján Kisfaludy Péter gyertyámosi ügyvéd és Róth Ádám végrehajtatók érdekében és 950 korona és 334 korona 44 fillér tőke követeletük s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

Billéd, 1900 évi február hó 13-ik napján kir. ilkvi hatóság.

71 1—1

Hauzinger,
kir. aljbíró.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Esemény

a magyar
irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

**AZ EGYETEMES TÖRTÉNE-
LEM KLASSIKUS KÖNYVE, A
LEGGAZDAGABB TÖRTÉNEL-
MI KÉPTÁR**

Tizenkét kötetben

Eddigélé három kötet jelent
meg. — Négy havonként jön
egy-egy kötet

Bővebbet a prospektus, melyet min-
denki ingyen kap.

A teljes mű ára 192 korona.

Szerkeszti a legkiválóbb magyar
írók közreműködésével:

Marczali Henrik

Megrendelhető
3 korona
csekély helyi részlet-
fizetésre

e rendelőlapp segély-
vel, mely kivágandó
és levelezőlapra ra-
gasztva, hozzánk be-
küldendő.

Révai Testvérek iro-
dalmi intézet Részvény
társaság

BUDAPEST, VIII., Üllői-ut 18

A nagy képes világtörténet

azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az el-
ső teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő
világtörténelem.

A nagy képes világtörténet

megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult
értéktelenné vált.

A nagy képes világtörténet

az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinek, a
ki művelt ember akar lenni.

A nagy képes világtörténet

az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom
hazaszeretetet és összetartást tanul.

A nagy képes világtörténet

fejleszti a műizlést, táplálja a tudást, nemesítia lelket

A nagy képes világtörténet

brilláns stílusával és pompás illusztrációival nemcsak
tanít, hanem oktatva gyönyörködött is és a legna-
gyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Ezennel megrendelem a Révai Irodalmi Intézet Részvény-
társaságtól Budapesten a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vévén, hogy eddigélé három
kötet jelen meg s a további kötetek 4 havonként jelennek meg. Kötelezem ma-
gam a társaság pén tárába Budapesten a szállítástól kezdve 3 koronát havon-
ként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincs. Az eset-
leg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és en-
nek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A
mű további kötetei a megjelenéshez képest és illetései arányában szállítandók.

Név:

Kelt:

Állás:

Kiadói-Nyomda

(Jung-féle házban)

elvállal mindennemű nyomdai munkálatokat a legolcsóbb áron, legpontosabban és legizlésebb kivitelben.

Na

Sz

Va
méket.
ország
rői sze
keresk
árukka
közölj

A
költsé
nagyr
nek tu
dor m
delem
— Ez
napila
uralk
még o
gedüs
azt, a
nis a
oka s
immor
A
tani, l
zönyé
ná. —
általán
is va

A
ic
Ké
hogyr
számára
Sz
sokat g
van a s
dalárv
Ország
immár
ez idő
borus n
bölcsőjé
hadjárat
gyar zen
mint a
soha ne
alkalom
gyar gé
Mo
kább s
országos
mely leh
kassai o
ezelőtt t
gyülésen
hívását